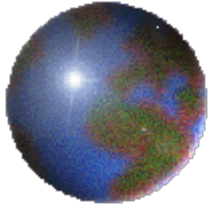
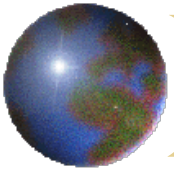


# Giriş: Milliyetçilik ve millet/ulus kavramları

## ULS344 - Milliyetçilik ve Azınlıklar

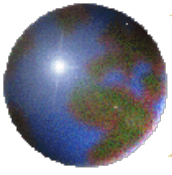






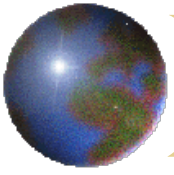
## *Tanımlama Problemi*

- ❖ Milliyetçilik ve Millet/Ulus Kavramlarını kavramsallaştırmak
- ❖ «Çoğunlukla aynı topraklar üzerinde yaşayan, aralarında dil, tarih, duygu, ülkü, gelenek ve görenek birliği olan insan topluluğu, ulus» (TDK)
- ❖ «Maddi ve manevi açılarından millet ve ülkesinin çıkarlarını her şeyin üstünde tutma anlayışı, ulusçuluk, ulusalcılık, nasyonalizm» (TDK)



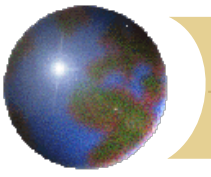
# *Tanımlama Problemi*

- ✦ Millet tarih kadar eski midir?
- ✦ Milleti tanımlamada öznel ve nesnel kriterler nelerdir?
- ✦ «Tarihin unutulması veya tarihi yanlış yazmak bir millet olmanın parçasıdır» «Bir millet; ancak geçmişi çarpıtılarak oluşturabilir.» (Ernest Renan, Millet nedir? 1882)
- ✦ «Bir ulusun vazgeçilmez unsuru, bütün bireylerin ortak birçok şeyi olmasıdır. Ayrıca birçok şeyi unutmuş olmalı. Her Fransız vatandaşı *St. Bartholomew* gecesini unutmuş olmalıdır. Her Fransız vatandaşı, 1572'deki Protestan kıyımını, unutmak zorundadır.» Ernest Renan



## *Tanımlama Problemi*

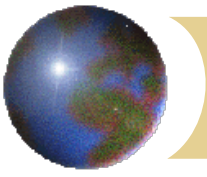
- ❖ «Millet, tarihsel olarak evrilmiş istikrarlı bir dil, toprak, ekonomik yaşam ile kendini kültür ortaklığıyla dışavuran psikolojik yapıdan oluşan bir topluluktur.» Joseph Stalin
- ❖ «Bir ulus, atalarıyla ilgili ortak bir hata ve komşuları hakkında ortak bir hoşnutsuzluk ile bir araya gelen bir grup insandır.» Karl Deutsch



## *Tanımlama Problemi*

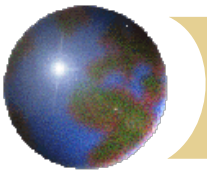
- ✦ “Milliyetçilik, ulus devletin siyasal örgütlenmenin ideal ve tek meşru biçimi olduğunu ve milliyetin tüm kültürel yaratıcı enerjinin ve ekonomik refahın kaynağı olduğuna işaret eder.” Hans Kohn
- ✦ “Milliyetçilik genel olarak bir etnik grubun (gerçek veya inşa edilmiş) ahlaki, kültürel ve politik önceliğini savunan bir ideolojidir.” Michael Mann
- ✦ “Milliyetçilik öncelikle siyasal birim ile ulusal (kültürel) birimin çakışmalarını öngören siyasal bir ilkedir...Milliyetçi duygu ya bu ilkenin çiğnenmesinin yarattığı kızgınlıktan, ya da onun gerçekleşmesinden duyulan tatminden kaynaklanır...Milliyetçilik, etnik sınırların siyasal sınırların ötesine taşmamasını ve özellikle - aslında genel ilkenin dışladığı bir rastlantı olarak - bir devletin içindeki etnik sınırların iktidar sahipleriyle yönetilenleri birbirinden ayırmamasını öngören bir siyasal meşruiyet kuramıdır.” Ernest Gellner





## *Tanımlama Problemi*

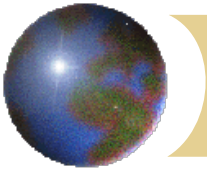
- ✿ “Milletlerin, insanları sınıflandırmanın doğal, Tanrı vergisi bir yolu olduğu, doğuştan gelen bir politik kader olduğu iddiası bir mittir; bazen önceden var olan kültürleri alıp onları milletlere çeviren milliyetçilik, bazen de milletleri yokdan icat eder ve genellikle önceden var olan kültürleri tamamen yok eder: Bu bir gerçekliktir.” Ernest Gellner



## *Toplumsal bir olgu olarak milliyetçilik*

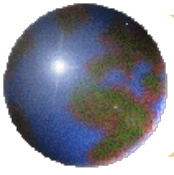
- ✦ Sosyal olguları *açıklama* ve *anlama* problemi
- ✦ Milliyetçilik Olgusunu Açıklamak ve Anlamak
- ✦ *Millet/milliyetçilik nedir? Millet "tarih kadar eski" ve değişmeyen bir olgu mudur, yoksa tarihsel açıdan "yeni" bir olgu mudur? Milleti tanımlamak için dil, etnik köken, ortak topraklar, ortak tarih gibi kriterler kümesi yeterli midir?*



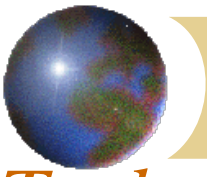


## *Toplumsal ve siyasi bir olgu olarak milliyetçilik*

- ❖ *Neden milliyetçilik olgusunu ancak kuramsal bir çerçeve içerisinde anlamlandırabiliriz?*
- ❖ İlk bakışta bu sorulara yanıt vermek için teorilere ihtiyacımız olmadığını düşünebiliriz. Sadece bir milletin kendi fertlerinin ona ait olma hakkındaki düşüncelerini sormak yeterli olduğu gözükabilir. Ancak toplumsal dünyada bireylerin eylemleri için ortaya koydukları gerekçeler ve nedenler üzerinden çıkarsamalar yapmak yeterli değildir. Toplumsal dünya, bireylerin güçlü ekonomik, politik, toplumsal ve kültürel yapılar içerisinde var oldukları bir yerdir. Bu nedenle bireyler eylemde buldukları sosyal bağlamdan tam haberdar olmayabilirler.



- ❖ Olguların ve olayların neden olduğuna dair açıklamalar sunabilmek için teorilere ihtiyaç duyarız.
- ❖ Sosyal olgular gerçek yüzlerini duyularımıza doğrudan göstermedikleri için onları ancak kuramsal çerçeveler aracılığıyla bilebiliriz ve anlamlandırabiliriz.
- ❖ Milliyetçilik teorisinin amacı toplumsal ve siyasi bir olgu olarak milliyetçiliğin neden ve nasıl ortaya çıktığını açıklamak ve anlamaktır.



## *Toplumsal ve tarihsel bir olgu olarak milliyetçiliği açıklamak:*

- ✦ “Durağanlık (*inertia*) varsayımı, yani kültürel ve toplumsal sürekliliğin açıklama gerektirmediği düşüncesi, aslında hem kültürel hem de toplumsal sürekliliğin, her kuşakta, çoğu kez büyük acılarla ve sıkıntılarla yeniden yaratılmasının gerektiği gerçeğini gözlerden kaçırmaktadır. Bir değerler sistemini sürdürebilmek ve aktarabilmek için, insanlar yumruklanır, itilir kakılır, tutukevine yollanır, toplanma kamplarına atılır, kandırılır, rüşvetle satın alınır, kahraman yapılır, gazete okumaya özendirilir, bir duvar dibine dikiltilip kurşulanır, hatta bazen onlara sosyoloji öğretilir” (Barrington Moore, *Diktatörlüğün ve Demokrasinin Toplumsal Kökenleri*, Ankara, İmge Kitabevi, 2011, s. 562)